Lars Erikson.

Den Amerikanska Slöjdens grundläggare.

Av Alfred Söderström.

Namnet Eriksson tillhör många av våra svensk-amerikanska banbrytare inom olika kulturfält, och torde föremålet för denna epistel äveniedes i viss mån få räknas som en bland dem, vilkas minne bör vördas och bevaras för efterkommande släkten.

Lars Eriksson föddes den 24 oktober 1847 i ett fattigt bondehem i Svedensby av Nås församling, Västerdalarne i Stora Kopparbergs län. Härstammande från en släkt, vilken hörde till den "gamla stammen av händighet", tillverkande allt för eget bruk, fick Lars tidigt nog från sin slöjdkunnige fader, Erik Larson, intrycket att hjälpa sig själv samt att man genom härdighet slutligen kommer till målet. Tidigt nog visade han anlag för mekanik och musik. Förutom alla möjliga och omöjliga små maskiner tillverkade han år 1865, då endast 18 år gammal, emedan stugan var för trång, ett upprättstående (upright) piano; utan tvivel det första av det slaget på den tiden, då endast s. k. flyglar och taffelpianon voro i bruk.

År 1868, då "velocipeder" (bicyklar) blevo kända, var han den förste som tillverkade en sådan inom Västerdalarne.

Till följd av torvtiga omständigheter i hemmet fick han knappast någon ordentlig skolundervisning, men erhöll det oaktat premier vid terminsavslutningarne för framsteg och flit. Vid 12 års ålder måste han under vintertiden hjälpa sin fader att hugga timmer i Alfta, Finskogarne, där han sedan på vårsidan fick hålla skola för några barn från finntorpen i grannskapet. Hösten 1864 inskrevs han vid Falu högre elementarläroverk, där han vid sidan av sina bokliga studier även tog lektioner i orgelspelning av musikdirektören A. Lindholm. Medellös, som han var, måste han ut och hålla s. k. ersättningsskola tills år 1869, då han såg sig i stånd att ingå vid Uppsala folkskolelärare seminarium, varifrån han i juni 1871 utgick som välbeställd folkskolelärare. På hösten samma år blev han antagen som folkskolelärare i Thorsåkers församling i Gestrikland. Under denna tid började han sysselsätta sina tankar med slöjdens införande som undervisningsämne i folkskolorna. Denna hans tanke fick kraftig näring, när han av Stora Kopparbergs läns hushållningssällskap våren 1875 fick i uppdrag att vara ornamentsbildhuggaren och riddaren C. Ahlbom från Stockholm följaktig på hans resa genom Dalarne i och för uppmuntrandet av hemslöjden. Och redan i januari 1876, då han tillträdde sin lärarebefattning i Äppelbo församling, Västerdalarne, gjorde han sitt första försök att förena slöjdundervisgen med de övriga skolämnena. Å ena sidan av lärosalen anordnades plats för snickeri och svarvning m. m.

Ovannämnda år blev Eriksson av länets landsting utsedd till instruktör i en sommarkurs för lärare och lärarinnor inom Västerdals och Väster Bergslags distrikten. Han tog då tillfället i akt att väcka intresse för slöjden, och när han i Malungs församling, där seminariekursen ägde rum, höll föredrag om slöjdens nytta för det uppväxande släktet, tecknades över 1,000 kronor för ändamålet. I Lima socken, där Erikssson även var beordrad att hålla föredrag, var intresset lika stort.

År 1878 erhöll Eriksson en förmånligare plats vid Långbanhyttans skola (kapten John Ericssons födelseplats). Han fick således uppfylld sin länge närda barndomsönskan att se "Johns" födelseort, samtidigt som han sattes i tillfälle att i någon mån bidra till besannandet av vad som läses å Nils och John Ericssons monument, eller vägvisaren till Långbanshyttans skola: "Deras väg genom arbete till kunskap och oförgängligt rykte står öppen för varje svensk yngling". Även där inrättade E. en sslöjdskola. Till denna skola skänkte brukspatron A. Ros en modellsamling för 200 kronor. Men Eriksson var ej nöjd härmed. Han ville, att slöjden skulle bliva känd i vida kretsar och trodde, att enda vägen därtill vore att utge en slöjdtidning. Tänkt, sagt och gjort! I december 1880 utkom i örebro provnummer av tidningen Slöjdaren. Vid utställningen i öre, 1883, belönades tidningen med den större silvermedaljen. Samma år hade professor John M. Ordlay vid universitetet i Boston, Mass., blivit av Förenta Staternas undervisningsväsende sänd till Sverige för att taga kännedom om den svenska skolslöjden. Ordway blev nu i tillfälle att få se tidningen Slöjdaren och blev en av dess prenumeranter. Vid hemkomsten till Boston började prof. Ordway brevväxla med Erikssson och påyrkade, att han skulle komma till Amerika för att introducera slöjden. Intresserad i att få sin älsklingssidé vida spridd, uppsade E. sin lärarebefattning vid Långbanshyttan, och redan i slutet av juli 1884 var han på väg till Amerika.

Obekant med landets språk och förhållanden styrde han kosan först till Anoka, Minnesosta, där han hade sin dotter och släktingar bosatta, men blev strax därefter antagen till organist i den svenska lutherska Bethlehemskyrkan i Norra Minneapolis. Tidigt nog började han känna sig för vad han hade att vänta för slöjdens framgång, och anordnade för ändamålet ett slöjdmöte med svenskar inom Lutherska Augustana kyrkan, då pastor Ternstedt och åtskilliga församlingsmedlemmar insamlade medel för inköp av några hyvelbänkar m. m. Den 8 december 1884 hölls den första slöjdlektionen i kyrkans jordvåning; utan tvivel den första lektionen i sitt slag i Förenta Staterna. På grund av brandstodsbolagens förordningar måste skolan flyttas ifrån kyrkan, och lokal erhölls i en gammal butik, n:r 1218 Third Street South. Genom tiggeri erhöllos brädlappar och ved m. m., men någon garanterad lön hade Eriksson icke, vadan han stundom kom på svältkur. För meddelaren av denna hans kortfattade levnadsteckning berättade E. ofta om de mödor och t. o. m. svält som han och hans familj fingo utstå, medan han strävade att få slöjden erkänd som undervisningsämne. Följande gripande episod står ännu friskt i mitt minne: "En afton", sade han, "när jag gick hem från den lilla skolan jag hade i det gamla "storet", saknade jag bröd i hemmet, och när jag för redaktör Johnson vid norska tidningen Fædrelandet og Emigranten omtalte min nödställda belägenhet, så gav han mig 25 cents, vadan bröd icke saknades i hemmet den kvällen". För att förbättra sin ekonomiska ställning måste han skaffa sig extra arbete vid Century Music Company som stämmare och reparatör av pianon och orglar, ty slöjdsaken tycktes icke uppfattas med särdeles stort intresse i ett land, där allt tillverkades billigt medelst maskiner.

I januari 1888 lättades bördan äntligen och en skymt till framgång hägrade för hans syn, när en mr Carl Fallén (f. d. lärare i ett av Göteborgs läroverk) blev utsänd från North Bennet street industriskola i Boston, Mass., att uppsöka Eriksson för att få honom att taga hand om slöjdundervisningen efter ett mera tidsenligt system. Mr. Fallén hade en tid givit undervisning i slöjd efter det svenska systemet från Nääs, men fann snart, att det var obrukbart i detta mera praktiska land och måste giva det upp. På något sätt hade han eller någon annan fått höra att Eriksson i västern gjort försök med slöjden. Fallén blev av skolstyrelsen sänd att uppsöka E. och få honom till Boston för att sätta skolan i ett annat skick. Mr Fallén visste icke, var han skulle finna Eriksson. Han hade för sig att E. skulle vara i Chicago och gick för den skull upp till "Gamla och Nya Hemlandet", där han fick veta att Eriksson var i Minneapolis. Efter att ha blivit uppvaktad av Fallén kände Erikssosn sig glad i hågen att han ej slitit ut nära fyra år förgäves för sin älsklingsidé. Han packade genast in och for till Boston. Den första februari 1888 ,började han därstädes sin slöjdundervisning, och fastän det var meningen att han skulle vara där endast ett år för att ställa skolan i gång, blev han där ända tills i maj 1891, och vore troligen där än, om ej sjukdom hade inställt sig, måhända mest av överansträngning med undervisning från kl. 9 till 9 och stundom ännu senare. Ivern var för stor hos både Eriksson och hans 120 lärjungar samt 50 lärare och lärarinnor. Att Nääs-systemet under Fallén ledning fick en så svår stöt torde kommit sig därav, att där förut givits undervisning i "Carpentry" efter den s. k. ryska metoden, enligt vilken man gjorde smärre träarbeten, men ej praktiskt användbara artiklar. Ett annat fel med Nääs-systemet var, att man arbetade direkt från modellen, utan att först uppgöra ritning för arbetet efter skala. Det först Eriksson därför införde en s. k. "Mechanical drawing"; från modellen mäta och efter skala uppgöra ritning för varje särskilt arbete. Sådan ritning ingick ej i Nääs-systemet. Eriksson lät dem förstå att arbeta direkt från modellen var precis detsamma som att spela piano efter gehör, utan att känna noterna; och att en person, som kunde uppgöra ritning för sitt arbete var dubbelt mera värd än den som endast kunde göra arbetet. Att här i detalj redogöra för hans ändringar och modifikationer inom slöjdarbetet skulle för läsaren bliva alltför tröttande. Eriksson efterträdades av Gustav Larson, vilken förut innehaft befattning som slöjdlärare vid Warren Street Chapel-skolan i södra Boston. Trots att Erikssons lärareverksamhet så småningom inskränktes genom sjukdom, var han dock glad, att hans livssgärning, för vilken han lämnat sitt fädernesland och en god anställning som lärare, nu blivit förverkligad och att utsäden för slöjden blivit sått. Att hans strävan att introducera den svenska slöjden i Amerika icke gjorts förgäves, änskönt gamle Lars ej därpå skördade "guld och gröna skogar", bevisas bäst av de vitsord, som han erhållit från sådana personer som superintendenten McAlister i Philadelphia ,superintendenten mr Ward i New York samt prof. J. M. Ordway i New Orleans, vilka inspekterade hans undervisning i North Bennet Street Industrial School i Boston. Trägen vinner! Huru är det i dag? Vart man kommer på en mera framstående plats finner man slöjdundervisning, kallad "Manual Training". Under sitt vistande i Boston utgav Eriksson en månatlig, engelsk slöjdskrift, "Sloyd" — Handi-work — an organ for manual training in the public schools". Dess första nummer utkom i september 1890. Under julferierna samma år reste Eriksson till Toronto, Canada, och hade där möte med stadens lärarekår och skolsuperintendent i och för slöjdens kombinerande med skolans övriga ämnen. Följden av mötet blev, att superintendenten lovade att taga saken om hand och med allra första laga så, att slöjden skulle få fotfäste därstädes.

Efter återkomsten från Boston vistades Erikssons några år i Minneapolis. Då pastor A. Dellgren år 1894 reste till Alabama ,anmodades Eriksson att överta den svenska Universalistförsamlingen i Minneapolis, och var han dess lärare och predikant i cirka tre års tid. Eriksson ordinerades till pastor i Marion D. Shutters kyrka i Minneapolis i närvaro av flera universalistpasterer. Vid ovannämnda tidpunkt var E. slöjdinstruktör i The Boys' Club of St. Mark's church å Sirth street, mellan Nicollet orh Hennepin Aves. Sedan pastor Dellgren återkommit till Minneapolis och åter tagit hand om sin församling reste Eriksson på våren 1898 till Mille Lacs County, Minnesota, och lade sig till med ett stycke land söder om Mille Lacs sjöarne i och för koloniseringsändamål. Där anlade E. en liten stad, som fick namnet Eriksonville samt utgav "Kolonisten", ett annonsblad för landaffärer och kolonisering i och omkring Eriksonville. Den 28 december 1898 blev E. utnämnd till postmästare. Han drev då hotellrörelse samt hale handelsbutik, där han gjorde affärer, mestadels med indianerna. Då platsen blev allt mer och mer befolkad, så att skolhus måste byggas tog E. en verksam del i organiseringen och blev direktör i skolrådet, samt innehade dessutom flera embeten inom sitt "Township". Resultatet av Erikssons koloniseringsplan blev, att där man år 1898 såg en vild och obebodd trakt, ser man nu, sedan Soo-järnvägen kommit in, tvenne blomstrande städer :Eriksonville söder om Rum River och Onomia på norra sidan. Under koloniseringstiden fick E. utstå många svåra vedermödor och kan räknas till en av de många pioniärer, vilka varit med om att "slå hål på vildmarken". Böra icke sådana strävanden bliva kända för efttervärlden, samt för att låta efterkommande generationer förstå, att deras föregångare fått utstå många försakelser och vedermödor, innan allt blivit vad det nu är.

I oktober 1912 drog E. sig tillbaka från alla publika värv, och flyttade till Milaca för att på ålderdomen i ro kunna få egna sig åt fabrikation av musikinstrumenter samt fullkomnandet av en mängd uppfinningar, som han på lediga stunder sysslade med. Bland dessa räknas ett Världs-ur. Det hade 24 timmar i stället för 12, och skulle komma att visa korrekt lokaltid över hela världen, så att man ögonblickligen kunde säga den bestämda tiden t. ex. i Calcutta, London, Yokohama, Chicago, Minneapolis samt andra betydande platser. Det, såväl som många andra uppfinningar, blev aldrig fullbordat. Han hade för många järn i elden för att kunna fullborda något till praktiskt bruk, synnerligast som han ej hade några pekuniära resurser. År 1915 sålde han sitt hem i Milaca och flyttade tillbaka till Eriksonville, där han ägde och skötte en liten mjölkvarn. Arbetet blev snart för hårt för honom, synnerligast som hans hälsa började alltmer att avtaga. Efter att ha genomgått en svår sjukdom, avled han i St Paul den 22 september 1920. Under den långa tid hans hälsa var vacklande sålde han efterhand sina landegendomar, så vid hans död var det ej mycket som återstod. Hans familjeregister återgives härmed i korthet. Eriksson var född, som förut nämnts den 24 okt. 1847. Blev gift första gången år 1869 med Anna Christina Jacobson (född 1 6okt. 1843) från Granjärde socken och död den 6 juli 1890 i Boston (eller rättare i utstaden Chelsea) Mass., då E. undervisade i N. Bennet street skolan. Han hade med henne fyra barn:

Selma Carolina (född nov. 3—1867) gift med John Quarnström (1886), Oakland, Cal.

Lars August (född sept. 8—1869), gift med Lina Larson, Minneapolis, (död okt. 2—1922).

Erik Robert (född juni 14—1875) igft med Emelia Anderson, från Amery, Wis. Nu bosatt i Ericksonville.

Agnes Ingeborg (född nov. 20—1880) gift med John Benson, St. Paul.

Gift andra gången den 24 augusti 1894 med Anna Amundson, född i Tromsö, Norge, den 6 febr. 1856 och hade med henne:

Ethel Julia (född den 13 sept. 1896, gift med Flint Stansfield, Minneapolis år 1917. Nu bosatt i Alhambra, Cal., där modern för närvarande vistas hos sin dotter.

Lars härstammade från en gammal sångarsläkt å både sin moders och faders sida, och om han änskönt icke var någon näktergal, var han både organist och sångare i Sverige samt i Bethlehemskyrkan i Minneapolis i två år — 1885-86 — tillika med anförare för Svenska Brödernas sångförening.

Hur många är det som finns kvar av de gamla svenska Minneapolissettlarne från den tid Eriksson hade sin verksamhet därstädes? Det är en fråga.

BAD FOR MAN om förebyggande och botande hemma av kroniska, nervösa sjukdomar, njur och blåsjukdomar, reumatism, nervsvaghet etc., skickas fritt. Dr. C. Lunde, Box 288, Detroit, Mich.

JUL I SVERIGE.

Per:—Hem till jul?

Pål:—Nix, nothing doing.

Per:—Ja, men du har ju inte varit hem på 10 år. Jag tycker du borde "ruska opp" dej och följa med mej hem nu.

Pål:—Ska' du resa hem?

Per:—Jessörri, och jag skall följa med Svenska Amerika linjens julexkursion från Halifax den 5 dec. Det kommer att bliva ett minne för livet. Jag har hört att Albert Hermanson från Buchanan, numera distriktschef för "våran linje", ja, Hermanson känner du naturligtvis — ska' bli ledare för resan å därför tror jag att det blir trevligt.

Pål:—Hm. Hm. Det ligger något i vad du säjer. Men, det kostar en hel del pengar.

Per:—Well ,allting kostar pengar och du kan väl inte ekspekta att du ska få gratisskjuts. Men, tänk bara på julen hemma i gammellandet, med skinka, å risgrynsgröt, julgran å julljus, julotta i kyrkan, far, mor å syskon å — — —

Pål:—Å hör du, gör mej inte sjuk. Skulle nästan ha lust att följa, men — — —

Per:—Det går extratåg från Winnipeg den 2 dec.

Pål:—Extra tåg, sa du?

Per:—Yes Sir; så blir det och enbart för Drottningholms passagerare.

Pål:—Topp, Per, jag är besegrad!

Per:—Kom då så gå vi till Svenska Amerika linjens kontor och reserverar hytt. Jag har hört att halva Svensk Canada är anteckna för hemresan, så det är bäst att skynda på om man ska' få plats.

NÅGOT OM TANDNINGSFORMER OCH SÅGARS SKÖTSEL.

Betydelsen av att sågarna filas ordentligt är så påtaglig, att det kan synas överflödigt att närmare orda därom. I själva verket gör en omsorgsfull filning och korrekt utförd skränkning t. o. m. den usliaste såg användbar — för tillfället. Omvänt kan en förstklassig såg genom dålig behandling bliva oanvändbar.

Naturligtvis kunna skogsarbetare, vedhuggare, snickare m. fl. i allmänhet sköta sina sågar. Vår erfarenhet har dock lärt oss, att några små vinkar nog kunna vara till nytta för våra kunder.

Skränkning.

Sandvikens sågar fordra på grund av den starka tunnslipningen och tjocklekens jämnhet ganska obetydlig skränkning.

Denna fördel bör utnyttjas. Skränk därför ej för mycket. Överdriven skränkning betyder tung gång. Genom detta fel uppkomma dessutom de flesta tandbrotten, som — oftast med orätt — tillskrivas sågarnas förmenta sprödhet. Säkert är nämligen, att för hårda sågar mycket sällan förekomma, men lika säkert är, att goda sågar ofta äro för hårt skränkta.

Tandens vikning bör endast beröra omkring 3-4 av tandhöjden. Skjut därför aldrig ned skränkjärnet till tandbottnen, ty därigenom uppkommer s. k. bottenskränkning. Den vanliga följden därav är tandbrott eller sprickor vid tandroten. Använd för småsågar, såsom hand-, ryggsågar etc. helst icke skränkjärn. Bäst skränkas dylika sågar med skränkhammare på skränkstäd. I brist därpå med skränktång.

Filning.

Samtliga filade Sandviksågar hava skarpa spetsar. På bristfälligt filade sågar äro spetsarna däremot trubbiga, vilket bäst synes om man vid god belysning låter blicken följa tandgången på en dylik såg. De trubbiga spetsarna framträda därvid som små vita ytor.

Dylika sågar kunna icke användas utan omfilning.

Vid omfilningar torde tillses, att tandningsformen bibehålles, varför det är av vikt, att lämplig fil användes. Vid filning av issågar torde tillses, att den mindre lutande tandsidan filas ganska tvärt, den mer lutande sidan däremot mera snett.

I handeln förekommå sågar, som antingen äro fullkomligt ofilade eller också filade så ofullständigt, att köparna icke hava någon nytta därav. För att på ett tydligt sätt påpeka, huru väl motiverad prisskillnaden mellan våra och dessa sågar är — oavsett kvalitetsskillnaden i övrigt — hava vi beslutat föra de vanligaste typerna såväl filade som ofilade.

Ganska rätt! — Pappa, vem uppfann den första talmaskinen?

— Det gjorde vår Herre, min son. Han skapade den av Adams revben.

Ryske utrikesministern Tchitcherin har på grund av sjukdom begärt avsked.

LAGSTIFTARE FRÅN 39 LÄNDER HÅLLA MÖTE

i Washington på inbjudan av president Coolidge. Kellogg varnar för de röda.

Det tjugutredje mötet av den inter-parlamentariska unionen, som är sammansatt av 300 medlemmar av 39 nationers lagstiftande församlingar, öppnades i dagarna i Washington, D. C., på inbjudan av president Coolidge.

Förbundssenator William B. McKinley från Illionis, som i många år varit en av denna rörelses ledare, presiderade över församlingen som konferensens generalordförande.

Konferensen var en pittoresk blandning av ledande kvinnor och män från mångaolika folk. Bland dessa märkas general Richard Mulcahy av Irländska fristaten, dr. Paul Lobe, president för den tyska riksdagen, och dr Otaka Nehuska, den ryktbare böhmiske kompositören.

Det världsfredsförslag, som skulle behandlas, föreskriver om utsträckning av principen om den avmilitariserade gränsen, som denna existerat för över ett århundrade mellan Canada och Förenta Staterna. Enligt detta förslag skulle en fullkomligt ny internationell organisation upprättas med huvudkvarter i Schweiz och med den internationella domstolen i Haag som sitt juridiska stöd.

Denna organisation skulle, gradvis genom underhandlingar och fördrag, upprätta utmed alla nationella gränser i världen zoner, som äro absolut stängda för militära förberedelser, där soldater icke skulle tillåtas sätta sin fot som militära män, där medborgare troligen skulle vara befriade från militärtjänst, och där åsynen av ett fort eller en stor kanon skulle vara okänd. Teoretiskt skulle landet i det avmilitariserade zonerna förbli de nationers besittning, som nu äga det, men det skulle stå under kontroll av kommissioner av medborgare i de båda berörda länderna, utsedda från Geneve.

Den första resolutionen, som skulle introduceras av brigadgeneral E. L. Spears, medlem av det brittiska underhuset, uppmanar unionen att ställa sig själv till disposition för stater, som önska hjälp vid avslutandet av fördrag för avmilitariserade zoner utmed sina gränser, och fäster särskilt uppmärksamhet på resultatet av den avmilitariserade zonen utmed den amerikanska-canadensiska gränsen.

Denna resolution, som framlagts av förre danske krigsministern dr P. Munch, begär, att en kommitte utses för att uppdraga en teknisk plan, enligt vilken en allmän rustningsreduktion kan åstadkommas.

Denna resolution uppmanar till studium av tvenne planer, föreslagna av unionens kommitte för nedrustning. Den första handlar nästan uteslutande om världens omvärvande av en rad avmilitariserade gränser och fäster uppmärksamheten på det faktum, att några av de blodigaste och mest dyrbara krigen i historien uppstått genom gränsintrång. Det påpekades även, att det med beväpnade gränser är svårt att definitivt avgöra, vem som började ett krig, då båda länderna kunna anklaga varandra för brott mot den tekniska gränsen mellan dem utan tillfälle att bevisa saken. Kommitten uppgiver, att den studerat nästan varenda nu existerande gräns i Europa och har icke funnit någon som icke eventuellt kan avmilitariseras utan att utsätta någon nations säkerhet för fara.

Det föreslås, att Nationernas förbund nominerar en allmän kommission med säte i Schweiz, som skall undersöka alla frågor, som uppstå över avmilitariserade zoner, och med auktoritet att utse underkommissioner för att kontrollera dessa gränsområden av medborgare av de två länder, som äro berörda i varje fall.

Planen beviljar medlemmar av generalkommissionen diplomatisk immunitet vid utförandet av deras åligganden, makt att beordra undersökningar vid mottagandet av klagomål och makt att reglera storleken av de tilläggspolisstyrkor, en nation kan behöva i den avmilitariserade zonen. Överklagande kan endast ske i den permanenta internationella domstolen i Haag.

Det förekom sex frågor på konferensens agenda, alla med långt gående möjligheter, alla omfattande stora meningsskiljaktigheter bland delegaterna. Den första gäller kodifieringen av internationell lag. Förre statssekreterare Elihu Root skulle hålla ett föredrag och framlägga en resolution om etablerandet av en solid grund av fundamentala principer för en nationernas lag såsom basis för kodificeringen.

Denna resolution kräver en definition på de fundamentala villkoren för en permanent fredsregim bland nationerna, metoder för juridisk uppgörelse av dispyter, som hota denna fred och metoder att tillämpa lagen och utdela bestraffningar.

Hälsningstalet till unionens församlade medlemmar hölls av utrikesministern Kellogg. Ministern uttalade i detta en skarp hotelse mot kommunismen. Utan att namngiva den brittiske kommunisten, Shapurji Saklatvala, som av honom vägrats tillträde till Amerika, tog han tillfället i akt att varna mot angrepp på den konstitutionella regeringen. "Det finns krafter i rörelse, som avse att nedbryta vår ordnade regeringsform och i dess ställe upprätta ett klassvälde, och detta är något, som ger ämne till allvarlig eftertanke", yttrade han.

Saklatvala-affären berördes på unionens första session. Kommunisten Satklatvala, som är medlem av brittiska underhuset och ämnat deltaga i mötet förvägrades som sagt tillträde till Förenta Staterna av utrikesministern Kellogg. Ordföranden i amerikanska senatens utrikeskommitte, senator Borah, framlämnade till unionen ett brev, vari en undersökning av Saklatvalas utestängning begärdes. Förenta Staterna påstod i detta brev ha kränkt en hävdvunnen sed, som respekterats av varje regering, som förut inbjudit denna internationella församling till gäst.

Friherre Theodor Adelsvärd från Sverige, president för unionens råd, svarade på mr Kelloggs hälsningstal. Han förklarade däri, att nationernas förbund är av så stor betydelse för världen, att t. o. m. nationer, som ej äro medlemmar av detsamma, ej kunna hålla sig utanför dess verksamhet. Utan att nämna att Förenta Staterna icke är medlem av förbundet framhöll han som sin åsikt, att den tid omsider skall komma, då nationernas förbund skall bli vad alla folk önska att det måtte bliva, nämligen en organisation till att förebygga krig.

Ett förslag av Carl Lindhagen från Sverige att unionen skulle ställa en uppmaning till Förenta Staterna att sluta sig till nationernas förbund nedröstades.

VILDMARKSLIVET LOCKAR.

En jägares hustru finner mörkaste Afrika trevligare än civilisationen och längtar tillbaka.

Att folk, som vänt sig vid friluftslivet här hemma, föredraga det framför stadens, är ju mycket vanligt. Däremot är det sällsynt att en kvinna längtar till urskogen med sina lejon, pantrar och ormar, såsom fallet är med mrs. Wynant Hubbard, hustru till en jägare och naturforskare i Boston. Då hon härom dagen i sällskap med sin make och sina två barn anlände till New Orleans, La., från Afrika, sade hon: "Vi äro bägge två, både min man och jag, nästan sjuka av långtan tillbaka till den afrikanska vildmarken, där vår nu 2 1-2 år gamle gosse föddes, och till det liv av romantik och faror, som vi bägge lärt oss att älska. Det var en ständig följd av uppskakningar och farligheter, men jag lärde mig på kort tid att inte vara rädd, och att det enda sätt, varpå infödingarna kunde hållas i tukt och göromålen i vårt läger skötas, var att regera mitt lilla rike med järnspira. Med omkring 600 djur att taga vård om hade man fullt upp att göra. Nästan dagligen kom en panter eller orm lös och vände upp och ner på lägret, mer eller mindre. Jag är inte rädd för pantrar eller elefanter eller vildsvin men för giftiga ormar har jag stor respekt. Vi bodde i en liten samling av halmklädda jordkojor 80 mil från närmaste vite nybyggare, och vi hade lejon och hyenor strövande omkring lägret nästan varje natt. Pantrarna, de djärvaste av alla djuren, kommo rätt in i lägret för att taga våra hundar, och vi hade fällor utsatta för dem bland kojorna. Vi förlorade emellertid endast 3 eller 4 hundar. Varje natt tände vi åtskilliga eldar runt lägret, för att hålla vilddjuren på avstånd. Jag sov med våra barn i en hydda i mitten av lägret, och några av de bästa skyttarna bland våra negrer lågo innanför en inhägnad runt hyddan. Jag hade alltid mitt gevär inom räckhåll och fönstren skyddade med starka mahognystakar. En natt hörde vi ett fasligt oväsen. Hundarna skällide, och vi hörde, hur någon försökte bryta sig igenom väggen, så att hela hyddan skakades, och saker föllo ner i rummet. Slutligen blev det tyst, men morgonen därpå funno vi spår av ett stort lejon". Mrs. Hubbard är en ung amerikanska till utseendet icke mycket stark, men likväl har hon under de år makarna vistats i det inre av Afrika styrt över 250 infödingar och hjälpt till att hålla reda på de hundratals vilda djur, som mr. Hubbard och infödingarna under sina jaktfärder och strövtåg fångat, och funnit det mörkaste Afrika så mycket trevligare än civilisationen, att hon anfäktas av "hemlängtan" till den afrikanska vildmarken.

Tror jag det! — Jag sa' att han själv fick välja, vilken av mina kinder han ville kyssa.

— Nå, vad gjorde han?

— Han stannade mellan dem båda.

GRÄDDPRISER ÄRO HÖGRE ÄN UNDER NÅGON OKTOBER DE SISTA FEM ÅREN.

Nu är tiden att få kontant för allt smörfett, som ni kan producera.

Allting tyder på höga priser under den kommande tiden. Tag god vård om korna och gör vinster genom att sända grädde till

Saskatchewan Creamery and Ice Cream Co., Ltd.

Filialer: Assiniboia, Carlyle, Carnduff, Empress, Gravelbourg, Maple Creek, Moose Jaw, Regina, Shaunavon, Swift Current, Wolseley.

(Begär vårt mejerismör av er handlande.)

Scandia Upholstering Shop

407 Dufferin Ave., (innehavare: Roos & Lindqvist)

Tillverkar Chesterfield möbler, schäslonger, taburetter, svenska divaner, m. m., samt utför reperationer av alla slags stoppade möbler. Allt till de billigaste priser.

Dr. P. A. ECKMAN

Svensk Tandläkare

Gott Tandläkarearbete

Hörnet Main St. & Logan Ave. Telefon N8667

öppet måndag, onsdag och lördag till 8.30 e. m.

Dr. CHAS. C. S. FREMMING

TANDLÄKARE

Mottagningstid från kl. 9 f. m. till 7 e. m. eller genom överenskommelse.
846 Main St. Hörnet av Main & Dufferin
Kontorstelefon J3077.
Hemtelefon J 3916
Svenska, norska och danska talas.

Arv i Sverige

inkasseras, FULLMAKTER och allehanda legala handlingar, uppsättas. JURIDISKA ÄRENDEN av olika slag utföras i SVERIGE genom kompetenta ombud.
ANSÖKNINGAR om pass samt GARANTIPAPPER för invandrare utfärdas.
BILJETTER till och från SVERIGE, NORGE, DANMARK och FINLAND ombesörjas.
SNABB och REDBAR behandling av alla uppdrag utlovas.

Svenska Lagbyrån

106 N. La Salle St., Chicago, Ill.

P. NELSON

409 Dufferin Ave., Winnipeg.

Nu är rätta tiden att fylla Edra behov av importerade svenska varor.

Sill, 10lb pailar	$2.75
" 20 " "	5.25
" Holland i kaggar	1.15
Anjovis, per burk	.50
Gaffelbitar, per burk	.50
Bruna Bönor, per lb.	.20
Ärter, hela, 2lbs. för	.25
Spisbröd, per paket	.45
" per låda om 18 pkt.	7.50

BRAND-, AUTOMOBIL- & OLYCKSFALLS FÖRSÄKRING

E. HAMMARSTRAND

av firman
C. H. McFadyen & Co., Ltd.
9:de vån., Paris Bldg., Winnipeg.
Telefon: Kontor A5331; Bostad A1536
Hagelförsäkring vår specialitet.

C. H. NILSON

Dam- och herrskräddare
Största skandinaviska skrädderiaffär.
Andra dörren från Main St.
208 LOGAN AVE.
Winnipeg, . . . Man.
Telefon A—7021

Rum för 100 skandinaviska

settlare i Canadas bästa "mixed farming" distrikt, Enderton Co.,— C. P. R. och H. B.-land. 8 till 35 års avbetalningsvillkor. $200 till $400 vid köpet. Upparbetade farmar till olika priser. Staden har mejeri, kvarn, högskola, hospital m. m. Största skandinaviska settlement i Canada.

LEONARD WREDE

Box 61, Wadena, Sask.

A. S. BARDAL

BEGRAVNINGSBYRÅ

Begravningar ombesörjas punktligt och till moderata priser.

GRAVSTENAR

Orderföreståndare
P. S. BARDAL.
Tel.: N6607—8
Bardal Blk 843 Sherbrooke St